

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
PEDAGÓGIAI KAR
Pedagógiai Intézet

**AZ INKLÚZIÓ GYAKORLATA AZ INTÉZMÉNYES
NEVELÉS RENDSZERÉBEN**

RÉSZISMERETI KÉPZÉS

KÉPZÉSI PROGRAMJA

– a 2023. szeptember 1-től életbe lépett mintatanterv szerint –

Szakfelelős:
Dr. Gombos Norbert
főiskolai tanár

NAGYKŐRÖS
2023

A képzés adatai

A részismereti képzés neve: **Az inklúzió gyakorlata az intézményes nevelés rendszerében**
ISCED 2011: 651

ISCED-F: 0113

EKKR: 6. szint

MKKR: 6. szint

Kreditértéke: 30 kredit

Tanulmányi idő: 1 félév

Munkarend: teljes idejű (nappali), részidős (levelező)

Oktatás formája: blended

Finanszírozási forma: önköltséges

Képzés önköltsége: 350.000 Ft

A képzés felelőse: Dr. Gombos Norbert főiskolai tanár

A képzést gondozó kar: Pedagógiai Kar

Képzési hely: Nagykőrös

Képzés nyelve: magyar

A képzés oldala: <https://pk.kre.hu/index.php/oktatas-informaciok/kepzesek>

Elfogadta a KRE Szenátusának 59/2023. (VI.22.) számú határozata.

Felvételi követelmények

Bölcsészettudományi, hitéleti, pedagógusképzés, társadalomtudományi képzési területen szerzett felsőfokú végzettség.

A képzésre az intézmény oldalán lehet jelentkezni: <https://pk.kre.hu/jelentkezesi-lap/>.

A képzés jogszabályi feltételei

2023.09.01-től hatályba lép az egyes felsőoktatással, szakképzéssel és felnőttképzéssel összefüggő törvények módosításáról szóló 2022. évi LIX. törvény 32. és 54.§-a, amik az Nftv. 42. §-t módosítják. A módosító törvény 32.§-a beemeli az Nftv-be a 42.§ (1a) bekezdését, amivel összhangban a módosító törvény 54.§-a módosítja az Nftv. 42.§ (2) bekezdését:

„42. § (1) A hallgató

a) a tanulmányaihoz kapcsolódó résztanulmányok folytatása céljából másik felsőoktatási intézménnyel vendéghallgatói jogviszonyt létesíthet,

b) kérheti átvételét azonos, illetve másik felsőoktatási intézmény ugyanazon képzési területhez tartozó szakjára.

(1a) A felsőoktatási intézmény az (1) bekezdés a) pontja szerinti tanulmányi teljesítményről a tanulmányi rendszeréből a tárgyleírást (tematika) is tartalmazó mikrotanúsítványt állít ki és azt elektronikusan a tanulmányi rendszeren keresztül átadja azon felsőoktatási intézmény tanulmányi rendszerének, amellyel a vendéghallgató hallgatói jogviszonyban áll.

(2) A felsőoktatási intézmény a vele hallgatói jogviszonyban nem álló személyeket – részismereti képzés céljából – hallgatói jogviszony keretében, az intézmény bármely kurzusára, moduljára – külön felvételi eljárás nélkül – önköltséges képzésre felveheti. Az intézmény a tanulmányi teljesítményről a tanulmányi rendszeréből a tárgyleírást (tematika) is tartalmazó mikrotanúsítványt köteles kiállítani. Az elvégzett kurzus, modul teljesítése felsőfokú tanulmányokba a kreditátvitel szabályai szerint beszámítható.

3) Az (1)–(2) bekezdésekben meghatározott kérelmek teljesítésének feltételeit a fogadó felsőoktatási intézmény határozza meg.”

A részismereti képzés nem ad felsőfokú végzettséget vagy szakképzettséget. A képzésen végzettek részére az egyetem mikrotanúsítványt állít ki.

A képzés célja

A részismereti képzés célja olyan szakemberek továbbképzése, akik megfelelő tudással és módszertannal rendelkeznek a diverzitás hatékony kezelése és az inkluzív szervezetfejlesztés terén. Képesek feltárni egy adott intézmény inkluzív irányú működését, felismerik a befogadó nevelés akadályozó tényezőit és erőforrásait. Segítik a fejlesztési irányok kijelölését, az akcióterv elkészülését.

Elvárt tanulási eredmények

Tudása

- 1) A fogalmat társadalmi és szociálpolitikai kontextusban is tudja vizsgálni. Átlátja a nemzetközi inklúziós törekvéseket, modelleket azoknak hatását tudja értelmezni a magyar oktatáspolitikai alakulására, helyzetére.
- 2) Alapvető ismeretekkel rendelkezik a kiemelt figyelmet, ezen belül is a különleges bánásmódot igénylő gyermekek/tanulók nevelésének-oktatásának specifikumáról az inklúzió kontextusában; részletekbe menően ismeri az adott terület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát.
- 3) Ismeri a gyermekek környezetét alakító kulturális háttérrel és nyelvet, szimbólumrendszert, szokásvilágot, értékeket.
- 4) Ismeri a különböző társadalmi együttélési stratégiákat és az azokat mozgató mechanizmusokat, illetve a befogadó nevelés fontosságát és szükségességének okait.
- 5) Ismeri a méltányosság, a jogszerűség, igazságosság megvalósulását segítő és akadályozó intézményi helyzeteket, és eljárásokat, érti a diszkrimináció fogalmának különböző aspektusait.
- 6) Ismeri az együttnevelés lehetőségeit.
- 7) Ismeri az inkluzív és befogadó értékeket, azokat össze tudja vetni a keresztyén értékekkel.
- 8) Jól ismeri az iskolai szervezet inkluzív fejlődését támogató és akadályozó faktorokat.
- 9) Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulói diverzitás hatékony kezelését illetően.
- 10) Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulást és részvétel támogatását, illetően.
- 11) Tisztában van az együttműködést segítő, a közösségépítést támogató és az inkluzív szervezetfejlesztést megvalósító módszerekkel és lehetőségekkel.
- 12) Tisztában van az iskolai és a társadalmi egyenlőtlenségeket befolyásoló és meghatározó tényezőkkel.

Képesség

- 1) A rendelkezésére álló dokumentumok, egyéb eljárások és források alapján az intézmény inkluzív szempontú elemzésére.
- 2) Alkalmazza az inklúziós modelleket, lehetőségeket az általa vizsgált intézmény vonatkozásában.
- 3) Átfogó inkluzív elemzést készít, beazonosítja az erőforrásokat, az akadályozó tényezőket, illetve a fejlesztési irányokat. Felismeri és felismerteti azokat a tanulókat is, akik a tanulás és a részvétel akadályaival küzdenek.
- 4) Az egyenlő esélyek és esélyegyenlőség között egyértelmű különbségeket képes felállítani
- 5) Intézményi szakmai dokumentumokat vizsgál és értékeli.
- 6) Képes a helyzetfeltárás alapján az erőforrások és a gyengeségek figyelembevételével a saját intézménye, csoportja fejlesztési prioritásait megtalálni, ismereteiket bővíteni és azt a gyakorlatba beépíteni.

- 7) Képes a saját intézményére vonatkozóan felismerni a különféle stratégiákat és a mögöttes folyamatokat.
- 8) Képes felismerni a gyerekek otthonról, a családból magukkal hozott értékeit, normáit, szokásait a tanítás és a nevelőmunka folyamatában.
- 9) Képes inkluzív befogadó szakmai közösséget építeni, fejleszteni.
- 10) Képes innovációs javaslatokat megfogalmazni, és az egyéni tanulási utak megtervezését, és a hatékony tanulási környezet kiépítését segíteni.
- 11) Pedagógiai megközelítéssel azonosítja a kiemelt figyelmet/különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel kapcsolatos speciális szakmai kérdéseket. Hatékony gyakorlati együttműködésre képes az érintett gyermekcsoportokkal foglalkozó egyéb tudományágak és segítő szakmák képviselőivel. A szakterület elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát a problémák megoldásakor innovatív módon alkalmazza.

Attitűd

- 1) A méltányosság szempontjait figyelembe véve keresi a lehetőségeket és megoldásokat a hatékony tanulási helyzetek és módszertan beépítésére.
- 2) Az emberi jogok tisztelete és az igazságosság jellemzi.
- 3) Empatikus és nyitott a befogadásra, az inklúzióra, továbbá az új módszerek és lehetőségek kipróbálására.
- 4) Hitelesen, szakszerűen közvetíti szakterülete összefoglaló és részletezett problémaköreit: komplex megközelítést kívánó helyzetekben a szakmai és etikai normák teljes körű figyelembevételével hoz döntést, tesz javaslatot a kiemelt figyelmet/különleges bánásmódot igénylő gyermekek inkluzív nevelésével-oktatásával kapcsolatos kérdésekben.
- 5) Komplex megközelítést kívánó helyzetekben a szakmai és etikai normák teljes körű figyelembevételével alakít ki a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek programokat egyházi intézményekben.
- 6) Problémahelyzetekre nyitott megfontolt és együttműködő.

Autonómia és felelősség

- 1) Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a kiemelt figyelmet/különleges bánásmódot igénylő gyermekekért végzett munkában, ill. a társszakmákkal való együttműködés során, az inkluzív pedagógia gyakorlatában, s a különböző szinteken megvalósított team munkában.
- 2) Önállóan alkalmazza a megismert módszerek és technikák széles körét.
- 3) Kezdeményező, felelősen vezet innovációs folyamatokat.

A képzés mintatanterve

Tantárgy	Kredit	Óraszám (N/L)	Oktatás formája	Követelmény	Tantárgy felelőse	Előfeltétel
Speciális igényű társadalmi csoportok	5	2/15	e-kontakt	kollokvium	Dr. Gombos Norbert	nincs
Kiemelt figyelmet igénylő gyermekcsoportok	5	2/15	e-kontakt	kollokvium	Dr. Gombos Norbert	nincs
Inkluzív intézményfejlesztés	10	4/30	e-kontakt	évközi jegy	Dr. Szarka Júlia	nincs
Az inkluzív pedagógia módszertana	5	2/15	e-kontakt	évközi jegy	Dr. Szarka Júlia	nincs
Inkluzív intézmény látogatási gyakorlat	5	2/15	távoktatás	évközi jegy	Dr. Szarka Júlia	nincs
összesen	30	12/90				

Tantárgyleírások

			SPECIÁLIS IGÉNYŰ TÁRSADALMI CSOPORTOK		
			Tárgyfelvételi előfeltétel	Vizsgajelentkezési előfeltétel:	
			-	-	
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Követelmény:
1	N: 30 L: 15	2	5	előadás	kollokvium
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA</p> <p>Társadalmunk és a bennünket körülvevő kultúra sokszínű és változatos megjelenési formáival nap mint nap találkozhatunk. Pedagógusként gyakran eltérő etnikai csoportokból, kulturális közegekből érkező tanulókat tanítunk, nevelőként felkészültnek kell lennünk a másságból eredő magatartási formák megértésére, egymás elfogadására, segítésére, megismerésére.</p> <p>Egy-egy számunkra szokatlan jelenségre nem elég csupán saját társadalmunk, kulturális mintáira támaszkodva keresnünk a választ. Tisztában kell lennünk vele, hogy minden társadalom a saját szimbólumrendszere mentén szerveződik, amely meghatározza az egyén egyes szituációkban adott válaszait, minden egyes jelenség több síkon értelmezhető, több okra vezethető vissza, több igazság egyidejűségét feltételezi, az adekvát értelmezés ezekben szerzett jártasságot kíván.</p> <p>A kurzus kulturális sokszínűség iskolai vonatkozásainak bemutatására tesz kísérletet. Az etnikai csoportok, földrajzi eltérések, vallási különbségek, az átlagostól eltérő, sajátos nevelési igényű, tanulók a nyelvi sokféleség társadalmi, kulturális, valamint nevelési kérdéseinek összefüggéseit tárgyaljuk.</p>					
<p>ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <p>Tudása</p> <p>Ismeri a gyermekek környezetét alakító kulturális háttérrel és nyelvet, szimbólumrendszert, szokásvilágot, értékeket.</p> <p>Képesség</p> <p>Képes felismerni a gyerekek otthonról, a családból magukkal hozott értékeit, normáit, szokásait a tanítás és a nevelőmunka folyamatában.</p> <p>Attitűd</p> <p>Hitelesen, szakszerűen közvetíti szakterülete összefoglaló és részletezett problémaköreit: komplex megközelítést kívánó helyzetekben a szakmai és etikai normák teljes körű figyelembevételével hoz döntést, tesz javaslatot a kiemelt figyelmet/különleges bánásmódot igénylő gyermekek inkluzív nevelésével-oktatásával kapcsolatos kérdésekben.</p> <p>Autonómia és felelősség</p> <p>Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a kiemelt figyelmet/különleges bánásmódot igénylő gyermekekért végzett munkában, ill. a társszakmákkal való együttműködés során, az inkluzív pedagógia gyakorlatában, s a különböző szinteken megvalósított team munkában.</p>					

SZAKIRODALOM:

KÖTELEZŐ IRODALOM

Csányi Yvonne, Perlusz Andrea (2001): Integrált nevelés – inkluzív iskola In: Báthory Z., Falus I. (szerk.): Tanulmányok a neveléstudomány köréből. Osiris Kiadó, Budapest.. ISBN: 9633891698 p.314-332

<https://ofi.oh.gov.hu/tudastar/jelentes-magyar/nemzeti-etnikai>

A. Gergely András - Papp Richárd (2004) Bevezetés in. Kisebbség és kultúra Antropológiai tanulmányok 1. MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet MTA Politikai Tudományok Intézete ELTE Kulturális Antropológia Szakcsoport Budapest; ISSN 1786-0334 ISBN 963 508 428 5 p.5-7.<https://mek.oszk.hu/06800/06818/06818.pdf>

Hunyady Györgyné (2003, szerk.): Differenciált fejlesztés, kooperatív tanulás. ELTE TÓFK jegyzet, Budapest.

Kovalcsik Katalin (2002, szerk.): Tanulmányok a cigányság társadalmi helyzete és kultúrája köréből. ELTE Budapest ISBN: 963823256

M. Nádasi Mária (2012): Adaptivitás az oktatásban, ELTE Eötvös Kiadó

Szuhay Péter (1999): A magyarországi cigányok kultúrája; etnikus kultúra vagy a szegénység kultúrája. Panoráma Kiadó, Budapest ISBN: 9632438345

Torgyik Judit – Karlovitz János Tibor (2006) Multikulturális nevelés Multikulturális nevelés fejezetek: Multikulturális társadalom, multikulturális nevelés.p..26-47; Nemzetiségek, etnikai kisebbségek, migrációs kérdések Magyarországon 47-64; Nyelv, kultúra, iskola 131-143; Bölcsész Konzorcium, Budapest. ISBN 963 9704 05 9

JAVASOLT TOVÁBBI OLVASMÁNYOK

Erőss G. (2012) Iskolai (dez)integrációs paradoxonok – Expanzió, integráció, szegregáció a magyar közoktatásban a rendszerváltás óta. In Kovách I. – Dupcsik Cs. – P. Tóth T. – Takács J. (szerk.) Társadalmi integráció a jelenkori Magyarországon. Budapest: Argumentum – MTA TK Szociológiai Intézet, 243–261

Bárdi Nándor Mobilitás és integráció a magyar társadalomban A részek és az egész p.309-371 In Szerk. Kovách Imre Mobilitás és integráció a magyar társadalomban MTA T K, Argumentum ISBN 978-963-418-035-7

Papp Z. Attila - Kovács Eszter – Kovács András, Határon innen, határon túl Magyar diaszpóra és az anyaország Diaszporizáció és diaszpórapolitika In. Mobilitás és integráció a magyar társadalomban in Kovách Imre sz. MTA T K / Argumentum kiadó 2022

Niedermüller Péter 1994 Paradigmák és esélyek. in A kultúrakutatás esélyei. Replika 13-14:89-130

Fónai Mihály – Cséke Katalin: Helyzetkép a kárpátaljai magyar nyelvű romák iskoláztatásáról in Szülőföldön magyarul Pusztai Gabriella – Márkus Zsuzsanna (szerk.) Iskolák és diákok a határon túl. p. 280 – 298

DOI 10.5484/markus_szulofoldon_magyarul SSN 2559-8864 ISBN 978 963 318 635 0

DIGITÁLISAN ELÉRHETŐ TOVÁBBI IRODALOM

Kagan, S. (2009): Kooperatív tanulás. Önkonet, Budapest http://www.onkonet.hu/wp-content/uploads/2019/05/kagan_kooperativ_tanulas.pdf

Linda Thompson Teaching about Ethnic Minority Families Using a Pedagogy of Care Family Relations Vol. 44, No. 2 (Apr., 1995), pp. 129-135 (7 pages) Published By: National Council on Family Relations <https://doi.org/10.2307/584798>
<https://www.jstor.org/stable/584798>

Márton, R. (2020). „Minden nemzet a maga nyelvén lett tudós” Pusztai Gabriella és Márkus Zsuzsanna (2017, szerk.): Szülőföldön magyarul. Iskolák és diákok a határon túl. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen. *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat*, 5(3), 131–134. Elérés forrás <https://ojs.elte.hu/gyermekneveles/article/view/55>

Tan, Andrea; Ware, Jean; Norwich, Brahm Prifysgol Pedagogy for ethnic minority pupils with special educational needs in England Bangor / B Angor University 31p

Published: 01/01/2017

DOI: 10.1080/03054985.2017.1331845

<https://doi.org/10.1080/03054985.2017.1331845>

Radó Péter A nemzeti és etnikai kisebbségek oktatása

<https://ofi.oh.gov.hu/tudastar/jelentes-magyar/nemzeti-etnikai>

S. Themelis and B. Foster Dr 2013. Education for Roma: the potential of inclusive, curriculum-based innovation to improve learning outcomes. ackground paper prep ar ed for the Education for All Global Monit orin g Report 2013/4 Teaching and learning: Achieving quality for all UNESDOC Digital Library 41 p.

<https://unesdoc.unesco.org/home>

Valuch Tibor . Kisebbségek és etnikumok országhatárokon innen és túl in Valuch Tibor: A jelenkori magyar társadalom (A mai Magyarország, Osiris • Budapest • 2015 p. 75-88. ISBN 978 963 276

<https://www.szaktars.hu/osiris/view/valuch-tibor-a-jelenkori-magyar-tarsadalom-a-mai-magyarorszag-2015/?pg=0&layout=s>

AZ ISMERETÁTADÁSBAN ALKALMAZOTT OKTATÁSI MÓDSZEREK ÉS DIGITÁLIS MÓDSZERTANOK BEMUTATÁSA:

A képzés online távoktatás keretében kerül meghirdetésre, ez magával vonja a digitális eszközök használatát. A levelező, konzultációs jellegű oktatás feltételezi az otthoni önálló munkavégzést az Online megtartott előadások mellett. A hallgatók olyan önálló otthoni feladatokat kapnak, amelyek lehetőséget nyújtanak számukra, hogy az elméletben tanultakat, környezetükben konkrét esettanulmányokban, projektkutatás során dolgozzák fel. E feladat teljesítése a projekt-, eset- és probléma alapú induktív módszerekben való jártasságszerzést is erősítik hatékonyan fejlesztve alkotóik problémamegoldó képességét.

A SZÁMONKÉRÉS MÓDJA:

Szóbeli vizsga, ahol a hallgatók az előadásokon elhangzottak, valamint a rendelkezésükre bocsájtott források segítségével feldolgoznak egy-egy esettanulmányt, és előadják azt a szóbeli vizsgán, illetve előre kiadott tételsorból tétel húznak.

			KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKCSOPORTOK		
			Tárgyfelvételi előfeltétel	Vizsgajelentkezési előfeltétel:	
			-	-	
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Követelmény:
1	N: 30 L: 15	2	5	előadás	kollokvium
A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA					
A kurzus célja:					
<ul style="list-style-type: none"> • betekintést nyújtani a kiemelt figyelmet igénylő gyermekcsoportok oktatásáról-neveléséről szóló hatályos törvény, irányelvek rendelkezéseibe; ez alapján elvégezni a terminológiai tisztázásokat • részletesen megismertetni a kiemelt figyelmet igénylő tanulók sajátos (kognitív, emocionális, szociális, tanulási stb.) adottságait, jellemzőit; különös tekintettel a többségi köznevelési intézményekbe járó különleges bánásmódot igénylő gyermekcsoportokra • megismertetni a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek tanításának, nevelésének, fejlesztésének alapvető szempontjait az inkluzív pedagógia kontextusában 					
ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:					
Tudás					
Alapvető ismeretekkel rendelkezik a kiemelt figyelmet, ezen belül is a különleges bánásmódot igénylő gyermekek/tanulók nevelésének-oktatásának specifikumáról az inklúzió kontextusában; részletekbe menően ismeri az adott terület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát.					
Képesség					
Pedagógiai megközelítéssel azonosítja a kiemelt figyelmet/különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel kapcsolatos speciális szakmai kérdéseket. Hatékony gyakorlati együttműködésre képes az érintett gyermekcsoportokkal foglalkozó egyéb tudományágak és segítő szakmák képviselőivel. A szakterület elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát a problémák megoldásakor innovatív módon alkalmazza.					
Attitűd -					
Hitelesen, szakszerűen közvetíti szakterülete összefoglaló és részletezett problémaköreit: komplex megközelítést kívánó helyzetekben a szakmai és etikai normák teljes körű figyelembevételével hoz döntést, tesz javaslatot a kiemelt figyelmet/különleges bánásmódot igénylő gyermekek inkluzív nevelésével-oktatásával kapcsolatos kérdésekben.					
Autonómia és felelősség					
Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a kiemelt figyelmet/különleges bánásmódot igénylő gyermekekért végzett munkában, ill. a társszakmákkal való együttműködés során, az inkluzív pedagógia gyakorlatában, s a különböző szinteken megvalósított team munkában.					

SZAKIRODALOM:**KÖTELEZŐ IRODALOM**

Gyarmathy Éva: *Diszlexia. A specifikus tanítási zavar.* Lélekben Otthon Kiadó, Budapest, 2007

Gyarmathy Éva: Egyenlő hozzáférés biztosítása az SNI-s, BTMN-es és alulteljesítő fiatalok esetében. In: H. Nagy Anna (szerk.): Szakmai ajánlások pszichológusoknak a tehetséggondozáshoz. Magyar Tehetségfejlesztő Szervezetek Szövetsége, 2013

Harmatiné Olajos Tímea: *Tehetség, alulteljesítés és tanulási zavar.* Didakt Kiadó, Debrecen, 2012

Mesterházi Zsuzsa/Szekeres Ágota (szerk.): *A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése.* ELTE BGGYK, Budapest, 2021

DIGITÁLISAN ELÉRHETŐ TOVÁBBI IRODALOM

Katona Nóra: A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei - tervezet. NAT, 2020 <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/a-sajatos-nevelesu-igenyu-tanulok-iskolai-oktatasanak-iranyelvei.pdf>

Katona Nóra: Útmutató a tehetséges tanulók integrált neveléséhez. NAT, 2020 <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/utmutato-a-tehetseges-tanulok-integralt-nevelesehez.pdf>

Mohai Katalin/Csákvári Judit: Hogyan támogassuk a nehezen tanulókat? Útmutató a specifikus tanulási zavart, figyelemhiányos/hiperaktivitás- vagy viselkedészavart mutató tanulók integrált neveléséhez. NAT, 2020 <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/08/utmutato-a-specifikus-tanulasi-zavart-figyelemhianyoshiperaktivitas-vagy-viselkedeszavart-mutato-tanulok-integralt-nevelesehez.pdf>

Ószi Tamásné: Útmutató autista tanulók integrált neveléséhez. NAT, 2020 <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/utmutato-az-autista-tanulok-integralt-nevelesehez.pdf>

Szekeres Ágota: Hogyan támogassuk az intellektuális képességzavart mutató gyermekeket? Útmutató az enyhén értelmi fogyatékos tanulók integrált neveléséhez. NAT, 2020 <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/08/utmutato-az-enyhen-ertelmi-fogyatekos-tanulok-integralt-nevelesehez-.pdf>

AZ ISMERETÁTADÁSBAN ALKALMAZOTT OKTATÁSI MÓDSZEREK ÉS DIGITÁLIS MÓDSZERTANOK BEMUTATÁSA:

- előadás
- esetmegbeszélés: szakértői vélemények elemzése/viedóelemzés

A SZÁMONKÉRÉS MÓDJA:

Szóbeli kollokvium.

		INKLUZÍV INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS			
		Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel:	
		-		-	
Ajánlott félév: 1	Féléves óraszám: N: 60 L: 30	Heti óraszám: 4	Kredit: 10	Óra típusa: szeminárium	Követelmény: évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA</p> <p>Az egyházi intézmény kontextusában ismerje meg a befogadó nevelés értékrendszerének alkalmazási lehetőségeit- feltételrendszerét, a diverzitás kezelésének hatékonyságát szolgáló tényezőket, továbbá a tanulói sikerességet befolyásoló faktorokat.</p> <p>Sajátítsa el azokat az eljárásokat és módszereket, melyek az intézmény szervezeti kultúrájának, a közösség működésének, alkalmazott stratégiáinak feltárását és további fejlesztését szolgálják.</p>					
<p>ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <p>Tudás</p> <p>Ismeri az inklúzió kialakulását, feltételrendszerét, jellemzőit és paradigmáit.</p> <p>A fogalmat társadalmi és szociálpolitikai kontextusban is tudja vizsgálni. Átlátja a nemzetközi inklúziós törekvéseket, modelleket azoknak hatását tudja értelmezni a magyar oktatáspolitikai alakulására, helyzetére.</p> <p>Tisztában van az iskolai és a társadalmi egyenlőtlenségeket befolyásoló és meghatározó tényezőkkel.</p> <p>Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulói diverzitás hatékony kezelését illetően.</p> <p>Jól ismeri az iskolai szervezet inklúzív fejlődését támogató és akadályozó faktorokat.</p> <p>Képesség</p> <p>Képes inklúzív befogadó szakmai közösséget építeni, fejleszteni.</p> <p>Alkalmazza az inklúziós modelleket, lehetőségeket az általa vizsgált intézmény vonatkozásában.</p> <p>Átfogó inklúzív elemzést készít, beazonosítja az erőforrásokat, az akadályozó tényezőket, illetve a fejlesztési irányokat. Felismeri és felismerteti azokat a tanulókat is akik a tanulás és a részvétel akadályaival küzdenek.</p> <p>Intézményi szakmai dokumentumokat vizsgál és értékeli.</p> <p>Attitűd</p> <p>Problémahelyzetekre nyitott megfontolt és együttműködő.</p> <p>A méltányosság szempontjait figyelembe véve keresi a lehetőségeket és megoldásokat a diverzitás kezelésére.</p> <p>Az emberi jogok tisztelete és az igazságosság jellemzi.</p> <p>Komplex megközelítést kívánó helyzetekben a szakmai és etikai normák teljes körű figyelembevételével alakít ki a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek programokat egyházi intézményekben.</p> <p>Autonómia és felelősség</p> <p>Önállóan alkalmazza a megismert módszerek és technikák széles körét.</p> <p>Kezdeményező, felelősen vezet innovációs folyamatokat.</p>					

SZAKIRODALOM:**KÖTELEZŐ IRODALOM**

Varga Aranka - Esélyegyenlőség és inklúzió az iskolában. In: Varga Aranka (szerk.): Nevelésszociológia alapjai. Pécsi Tudományegyetem, Neveléstudományi Intézet, Pécs, 2015.

Varga Aranka - Az inklúzió szemlélete és gyakorlata. Pécsi Tudományegyetem, Neveléstudományi Intézet, Pécs, 2015. Felhasznált irodalom:

Booth, Tony - Ainscow, Mel (2011) - Inkluziós index, a tanulás és részvétel támogatása az iskolákban. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.

AZ ISMERETÁTADÁSBAN ALKALMAZOTT OKTATÁSI MÓDSZEREK ÉS DIGITÁLIS MÓDSZERTANOK BEMUTATÁSA:

Esettanulmány elemzése, az intézményi/ egyéni elakadások és a beavatkozási lehetőségek felismerése érdekében.

Műhelymunka- a befogadó pedagógusi attitűd mélyebb elemzéséhez, megértéséhez.

Szituációs gyakorlatok-interjúk az intézmény megismerését, a szervezet működését feltáró lehetőségek érdekében.

A SZÁMONKÉRÉS MÓDJA:

Évközi jegy

A) Mutassa be az intézményét, vagy az esettanulmányok által megismert intézményt (környezet, tanulói összetétel, szolgáltatások, kiemelt partnerek, humán erőforrás, jellemző attitűd).

Készítsen egy intézményi inklúziós szempontú SWOT elemzést, kitérve az erősségekre és gyengeségekre! Tüntesse fel az erősségek mögötti értékeket!

Indokolja meg, hogy az erősségek milyen módon támogatják, a gyengeségek pedig miben akadályozzák a befogadó inkluzív nevelést.

Emeljen ki az iskolai tevékenységek közül egyet, ami fejlesztésre szorul. Gyűjtse össze milyen erőforrások állnak rendelkezésre, azokat hogyan lehetne mozgósítani, illetve milyen módon lehetne elhárítani az akadályokat.

Az Inkluziós Index kérdőívét (178-179. oldal) vagy A református iskolák indikátorai című dokumentumot töltesse ki a tantestületével. A kérdőíveket értékelje ki, és jelölje meg az erősségeket és a fejlesztési prioritásokat

AZ INKLUZÍV PEDAGÓGIA MÓDSZERTANA					
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel:
			-		-
Ajánlott félév: 1	Féléves óraszám: N: 30 L: 15	Heti óraszám: 2	Kredit: 5	Óra típusa: szeminárium	Követelmény: évközi jegy
A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA					
<p>Ismerje meg az értékközpontú befogadó nevelés étékrendjét, keresztyén alapjait, és nevelésszociológiai vonatkozásait.</p> <p>Sajátítsa el a különféle együttélési stratégiák jellemzőit, és az őket mozgató mechanizmusokat.</p>					
ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:					
Tudás					
<p>Ismeri az inkluzív és befogadó értékeket, azokat össze tudja vetni a keresztyén értékekkel. Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulást és részvétel támogatását, illetően.</p> <p>Tisztában van az együttműködést segítő, a közösségépítést támogató és az inkluzív szervezetfejlesztést megvalósító módszerekkel és lehetőségekkel.</p> <p>Ismeri a méltányosság, a jogszerűség, igazságosság megvalósulását segítő és akadályozó intézményi helyzeteket, és eljárásokat, érti a diszkrimináció fogalmának különböző aspektusait.</p>					
Képesség					
<p>Az egyenlő esélyek és esélyegyenlőség között egyértelmű különbségeket képes felállítani</p> <p>A rendelkezésére álló dokumentumok, egyéb eljárások és források alapján az intézmény inkluzív szempontú elemzésére.</p> <p>Képes innovációs javaslatokat megfogalmazni, és az egyéni tanulási utak megtervezését, és a hatékony tanulási környezet kiépítését segíteni.</p>					
Attitűd					
<p>Problémahelyzetekre nyitott megfontolt és együttműködő.</p> <p>A méltányosság szempontjait figyelembe véve keresi a lehetőségeket és megoldásokat a hatékony tanulási helyzetek és módszertan beépítésére.</p> <p>Az emberi jogok tisztelete és az igazságosság jellemzi.</p>					
Autonómia és felelősség					
<p>Önállóan alkalmazza a megismert módszerek és technikák széles körét.</p> <p>Kezdeményező, felelősen vezet innovációs folyamatokat.</p>					
SZAKIRODALOM:					
KÖTELEZŐ IRODALOM					
<ul style="list-style-type: none"> • Varga Aranka - Esélyegyenlőség és inklúzió az iskolában. In: Varga Aranka (szerk.): Nevelésszociológia alapjai. Pécsi Tudományegyetem, Neveléstudományi Intézet, Pécs, 2015. • Varga Aranka - Az inklúzió szemlélete és gyakorlata. Pécsi Tudományegyetem, Neveléstudományi Intézet, Pécs, 2015. Felhasznált irodalom: • Booth, Tony - Ainscow, Mel (2011) - Inklúziós index, a tanulás és részvétel támogatása az iskolákban. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. 					

DIGITÁLISAN ELÉRHETŐ TOVÁBBI IRODALOM

Kurzus színterén az ÉBEN projekt dokumentumai.

AZ ISMERETÁTADÁSBAN ALKALMAZOTT OKTATÁSI MÓDSZEREK ÉS DIGITÁLIS MÓDSZERTANOK BEMUTATÁSA:

Csoportmunka-skálázás- az iskolai értékmátrix elkészítését, és a vágyott értékek beazonosítást segítő módszer.

Empátia labor-

A módszer az erőforrások és elakadások közös feldolgozását és az alapvető értékek megélését, gyakorlását segíti.

A SZÁMONKÉRÉS MÓDJA:

Évközi jegy

- Mutassa be a csoportját, részletesen kitérve az erősségekre, gyengeségekre, a részvétel és az akadályozottság helyzetére. Tüntesse fel az inklúziót támogató erőforrásokat.
- A csoportra vonatkozóan jelölje ki a célokat, mutassa be a jövőképét!

A csoportprofilnak megfelelően tervezzen meg egy olyan foglalkozást, tanórát vagy projektet, ahol az inklúziót támogató értékek beépítése (minimum öt) megvalósul.

			INKLUZÍV INTÉZMÉNY LÁTOGATÁSI GYAKORLAT		
			Tárgyfelvételi előfeltétel	Vizsgajelentkezési előfeltétel:	
			-	-	
Ajánlott félév: 1	Féléves óraszám: N: 30 L: 15	Heti óraszám: 2	Kredit: 5	Óra típusa: szeminárium	Követelmény: évközi jegy
A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA					
Az integráció és szegregáció kérdései multikulturális nevelés című kurzus célja, hogy megismertesse az integrált és inkluzív nevelés szemléletét, lehetőségét, illetve azokat a feltételeket, mely a támogató környezetet képes kialakítani, a diverzitásra pedig hatékonyan reagálni.					
ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:					
Tudás					
Ismeri a különböző társadalmi együttélési stratégiákat és az azokat mozgató mechanizmusokat, illetve a befogadó nevelés fontosságát és szükségességének okait. Ismeri az együttnevelés lehetőségeit.					
Képesség					
Képes a saját intézményére vonatkozóan felismerni a különféle stratégiákat és a mögöttes folyamatokat.					
Képes a helyzetfeltárás alapján az erőforrások és a gyengeségek figyelembevételével a saját intézménye, csoportja fejlesztési prioritásait megtalálni, ismereteiket bővíteni és azt a gyakorlatba beépíteni.					
Attitűd					
Empatikus és nyitott a befogadásra, az inklúzióra, továbbá az új módszerek és lehetőségek kipróbálására.					
Autonómia és felelősség					
Önállóan alkalmazza a megismert módszerek és technikák széles körét. Kezdeményező, felelősen vezet innovációs folyamatokat.					
SZAKIRODALOM:					
KÖTELEZŐ IRODALOM					
Booth, Tony - Ainscow, Mel (2011): <i>Inkluziós index, a tanulás és részvétel támogatása az iskolákban</i> . Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft, 2011					
Integrációs Program. In: 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 39/D. és 39/E. §					
Mesterházi Zsuzsanna - Szekeres Ágota (2019): <i>A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése</i> . ELTE Bárczy Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Budapest, 2019					
Varga Aranka (2015): <i>Az inklúzió szemlélete és gyakorlata</i> . Pécsi Tudományegyetem Neveléstudományi Intézet, Pécs, 2015					
DIGITÁLISAN ELÉRHETŐ TOVÁBBI IRODALOM					
Fejes, József Balázs - Szűcs Norbert (2017): Hol tart ma az oktatási integráció ügye? <i>Új Pedagógiai Szemle</i> , 67. 11–12. http://folyoiratok.ofi.hu/uj-pedagogiai-szemle/hol-tart-ma-az-oktatasi-integracio-ugye#main-content					

AZ ISMERETÁTADÁSBAN ALKALMAZOTT OKTATÁSI MÓDSZEREK ÉS DIGITÁLIS MÓDSZERTANOK BEMUTATÁSA:

A digitális felületen elérhető tananyag feldolgozása és a kurzus hallgatói kézikönyvében rögzített feladatok elvégzése.

A SZÁMONKÉRÉS MÓDJA:

Kurzuszáró dolgozat az alábbi témakörök egyikéből:

A) Mutassa be az intézményét (környezet, tanulói összetétel, szolgáltatások, kiemelt partnerek).

Készítsen egy intézményi inklúziós szempontú SWOT elemzést, kitérve az erősségekre és gyengeségekre! Tüntesse fel az erősségek mögött értékeket!

Indokolja meg, hogy az erősségek milyen módon támogatják, a gyengeségek pedig miben akadályozzák a befogadó inkluzív nevelést.

Emeljen ki az iskolai tevékenységek közül egyet, ami fejlesztésre szorul. Gyűjtse össze milyen erőforrások állnak rendelkezésre, azokat hogyan lehetne mozgósítani, illetve milyen módon lehetne elhárítani az akadályokat.

B) Mutassa be a csoportját, részletesen kitérve az erősségekre, gyengeségekre, a részvétel és az akadályozottság helyzetére. Tüntesse fel az inklúziót támogató erőforrásokat.

A csoportra vonatkozóan jelölje ki a célokat, mutassa be a jövőképét!

A csoportprofilnak megfelelően tervezzen meg egy olyan foglalkozást, tanórát vagy projektet, ahol az inklúziót támogató értékek beépítése (minimum öt) megvalósul.

C) Az Inklúziós Index kérdőívét (178-179. oldal) töltesse ki a tantestület minimum 10 tagjával. A kérdőíveket értékelje ki, és jelölje meg a fejlesztési prioritásokat.